

A woman with dark hair is shown from the chest up, wearing a dark red, lace-trimmed garment. She is looking directly at the camera with a serious expression, her hands holding the edges of the fabric just above her eyes. The background consists of ancient stone ruins under a clear blue sky.

MIROSLAV ŠTONIŠ

Krásná nevěrnice
Noéma
aneb
Poslední noc
sodomská

www.Zdarma.org

Vše, co je na internetu zdarma...

- * počítačové programy, software, freeware
- * legální MP3 písničky a alba zdarma
- * seriály a TV pořady ke zhlédnutí online
- * počítačové hry zdarma, demoverze her

MIROSLAV STONIŠ

KRÁSNÁ NEVĚRNICE NOÉMA

aneb

Poslední noc sodomská

© Miroslav Stoniš, 2012
Výtvarný návrh obálky a typografie © Miloš Polášek, 2012
Sazba EN FACE

ISBN 978-80-87264-18-8

HLAVA PRVNÍ

Lot, jenž spatřil světlo světa v prastarém městě Uru na dolním toku mocného Eufratu, kde se sladké říční vody vzdouvají přílivem slané vody mořské, se plahočil ze země do země často jako nuzák a bedný ubožák. Bezpočet bylo těch, kdo na něho vzali hůl a bez příčiny a jen pro potěšení štváli proti němu psy, neboť takový už je panský způsob rozmlouvání s chudáky, kteří se nemohou bránit leda útekem.

Když pak na prahu stáří nabyl velikého jmění, usadil se v Sodomě a stal se tak dobrým sodomským, že záhy nikdo ani nepomyslel, že je v jejich zdech cizincem a že se narodil u bahnité řeky daleko na východě.

V tom čase byste po všem známém okrsku světa nenašli výstavnějšího města nad Sodomu. Nebylo kupce, který by si nepřál rozložit své zboží na sodomských tržištích, a sotva by se našel pěvec, jenž by netoužil po přízni sodomského obecnstva. Štíhlé dlouhonohé tanečnice za veselého víření bubínků a chřestotu náramků se den co den hrnuly do městských bran, stejně jako pochybní zaříkávači, ale též kejklíři, přinášející smích a rozptýlení. Nebylo filozofa, který by nechtěl rozmlouvat se sodomskými mudrci, zejména pak s Habarem, jehož sláva byla veliká.

Sodoma hučela jako jarní úl. Kam její včely zalétly a za-

nesly svá zrníčka pylu, tam až zázračně brzy rozkvétaly sodomské květy, květy dráždivě omamných vůní.

Nad Sodomou proploval bílý oblak, z něhož přelo bohatství a hojnost všeho. Avšak náš příběh vypráví, že na zlato mysleli sodomští méně než v jiných končinách světa. A snad právě proto, že jim byla cizí veškerá upachtěnost a že své oči tak málo upírali na truhlice, padalo na ně světlo šťastného osudu a obklopovalo je dobrou mírou a všudypřítomnou láskou s jejími rozkošemi.

Lot se s radostí podrobil sodomským zvykům. Brzy se naučil novým písňím a po kalném nechutném egyptském pivu rád uvykl těžkým, ale i lehce perlivým vínům, jejichž šťávy zrály na svazích, stupňovitě obkličujících Sodomu. Přizpůsobil se městským obyčejům s lehkostí, jež ho samotného překvapovala. Brzy se naučil hospodařit na svých statcích tak, že jeho majetek vrůstal, aniž mu posléze věnoval více pozornosti než svým vousům.

Všechno to nové a nedočkavě objeované ho vzrušovalo a zmocňovalo se ho jako prudká opilost, všechno až na jedno – na lásku. Nedovedl se vzdát svého starého způsobu milování pod mezí či v brázdě, ať už za svitu měsíce nebo záře slunce; slovem nedovedl ovládnout nadšení, jež se ho zmocňovalo pokaždé, když zahlédl mladou zahliněnou děvečku, v jejíchž vlasech vězelo peří ze slepic.

Jemná sodomská láska, proměněná za dlouhá staletí pěstění v delikátní obřad, mu zůstávala cizí. Měkké podušky a dlouhosrstá rouna horských ovcí ho zbavovaly touhy, stejně jako ho připravovaly o jistotu vláčné a vyzývavé pohyby mladických chrámových kněžek a nevěstek lásky, jež dráždivě voněly vzácnými oleji a mastmi.

Jeho divoká krev ho hnala za město k děvečkám, které s tím nenadělají žádné řeči a ani je nenapadne přemýšlet, jakým vonným olejem se před milostným objetím natřít, a to prostě proto, že k žádnému vonnému oleji nikdy v životě ani nepřičichly, ježto znaly než natrpklou vůni stoupající z lisů na olivy.

Ta jeho divoká krev ho hnala za pasačkami, jež ho svíraly mezi svá stehna buď proto, že se jim to samotným líbilo, anebo že to po nich chtěl, což konečně vyšlo nastejno. Hnala ho k veselým a bezstarostným vinařským dělnicím, snědým a vlahým jako hlína po dešti, jež se po milování vracely ke své rěvě s nohama podvázanýma doznívajícím vzrušením.

Když objímal všechny ty mladé pastýřky a služebné děvečky, jako by v nich objímal a svíral svou dávnou vlastní mladost. Ve chvílích slasti byl opět silný jako v dobách, než odešel se svým strýcem Abramem k veliké řece, k božské řece Nilu, jež každoročně obdarovávala Egypt novým životem.

„Můj pane, než překročíme údolí a dojdeme na tvé vinohrady, zaskočí nás tma,“ ozývá se kleštěnec Enar a ukazuje k západu, kde k oblým bochánkovitým pahorkům klesá šarlatové slunce. „Zastihneš své vinohradníky už zachumlané v kožešinách a s chrčícími hrdly, stejně jako svého správce Gathama. Pospěšme si!“

Lot upírá oči na vzdálené stráně. Poznává své keře a tuší mezi nimi své sklepy a v nich lisy a nádoby z vypálené hlíny i ze dřeva. Leží v trávě pod pevnými a vysokými sodomskými hradbami zbudovanými z kamene, pozvedá se na loket a obhlíží zemi, tu lahodnou, svěží a úrodnou zemi, obklopující sodomský pahorek.

„S Gathamem jakož i s ostatními svými vinohradníky si promluvím až zítra, ale s nadcházející nocí si chytím za křídélko koroptvičku, která se na vinicích vyzná lépe nežli já,“ praví Lot vesele. „Nic mi není milejší, můj starostlivý Enare, než usnout pod révovým keřem s dlaní na ňadrech děvčete, jež mi náhodně padne do rukou.“

Vzduch tmavne, kvapem zastíraje zemi, a z údolí stoupá vůně levandule. Dusot kopyt, vrzání vozů a halas překřikujících se kupců u brány, kde lidé v tlačenci do sebe strkají, doléhají k Lotovi jako něco napůl neskutečného.

Enar odepíná od boku malý kožený měch s lehkým vínem a podává jej svému pánovi.

„Nezdá se mi, že bychom ke střechám tvých služebníků mohli dojít před půlnocí a pochybuji, že v té tmě tmoucí chytíš ještě nějakou koroptvičku. Cožpak nejsou zbarveny jako hlína, na které oddechují? Když pomyslím, že jakási zlomyslnost ti podstrčí starou babu, musím se o tebe bát.“

„I kdyby hned na zemi padla sebevětší tma, stařenu od děvčete rozeznám vždycky! To není věc očí, chudáku Enare, ale několika správných doteků.“

Lot pozvedne měch a zhluboka a žíznivě pije, až mu červené stružky vína stékají po bílých vousech.

Služebník Enar, jenž doprovází svého pána na všech jeho cestách a je jeho stínem, ho dnešního večera nepoznává a nerozumí mu.

„Můj pane, sedíme tady pod hradbami, jako bychom nemohli na nohy. Nespěchal jsi z města, abys vyměnil měkké podušky za tvrdou zemi? A vůni vzácných mastí a olejů za dech zvířat a pach hlíny?“ připomíná Enar a otírá si hřbetem ruky rty, jako by si rovněž on zavdal.

Lot mu podá měch a pobídne ho, aby se také napil, avšak potom obrátí tvář k hradbám a přikáže:

„Enare, pohni sebou, lenochu! Jdi a jako lodní příď rozrážej přede mnou těsné zástupy, neboť jsem se rozhodl vrátit domů.“

Enar chce přísahat, že se přeslechl. Cože, zpátky do města?! Klade měch na zem, aniž by se napil.

„Pohleď, pane, tam pod zapadajícím sluncem leží tvé vinohrady! Vzpomeň si, jak jsou šťavnaté! A jak chladné je víno, které ve sklepích opatruje Gatham! A co, už se ti vykouřilo z hlavy, jak rozpustilé vinařky má tvůj správce k ruce? A jak čile si vedou, když se na ně položíš?“

Lot kleštěnci Enarovi odpoví až po chvíli:

„Tvůj bývalý pán tím, že tě připravil o schopnost obcovat se ženami, kéž by ho šakali roztrhali, zbavil tě také schopnosti radovat se ze života a rozumět jeho složitostem, ale i omračující kráse. Umíš počítat, znáš nekratší cestu k Velikému moři a vyznáš se v přístavních městech Fejnicie, znamenitě mísíš vína a ovládáš i mnohé jiné dovednosti, ale cestám lidské myšlenky a tlukotu srdce nerozumíš ani za mák. A víš proč, můj ubohý Enare? Protože jsi na vlastní kůži nepocítil, co odlišuje muže od ženy a co je zároveň pevně spoutává.“

„No teda, co se od tebe ještě nedovím! Teď jistě spustíš o lásce,“ šklebí se Enar od ucha k uchu. „Tu tvoji písničku už tak dobře znám, že mi z ní brní v uších!“

„Ale stejně jí nerozumíš, jak bys také mohl! Co dává našemu životu smysl, když ne láska, Enare? A co nás naopak prudce zbavuje rozumu a proměňuje náš život v divoký

proud nesmyslů, když ne opět láska a touha po ní? Už v dětství tě zmrzčili a tvé srdce bije od té doby hluše a naprázdno.“

„Nežiju tak špatně a uboze, jak si myslíš. A o moje srdce se nestarej a nechej je na pokoji! Bije, jak bít má a jsem s ním docela spokojen!“ namítá Enar a z jeho hlasu se ozývá dobromyslný smích. „Ono se jaksi nehodí, abych ti odporoval, ale když už mi to slina přinesla na jazyk, tak ti řeknu, že zatímco ty a ostatní muži se bezhlavě vrháte do prudkých vln života, já jenom pokojně sedím na břehu, bavím se a přihlížím, jak vás stahují víry. Pane, vidím tvoji marnou snahu podržet v ruce něco, co se uchopit nedá, protože to prostě není! Láska? Už dávno jsem vyzoroval, že láska nemá vůbec žádnou cenu a že je to než pomatení rozumu. Ještě štěstí, že žádná láska, ani ta nejvychvalovanější, nikdy netrvá dlouho!“

Kamenná hradba sálá nastřádaným odpoledním sluncem. Lot se o ni opírá, otírá si o ni hřbet jako nasycený kocour a prstem míří na Enara:

„Opravdu mě tak málo znáš? To tě netrklo, že toužím po své Noémě a smyčka té touhy že mi svírá hrdlo a táhne mě zpátky do města? Visím na té smyčce jako dobytče na provaze.“

„Jak ty se ale dovedeš vyjadřovat! Tak na Noému myslíš... Ale vždyť jsi ji před chvilkou opustil, abys objal děvečky, co

mají rozpraskané paty a lýtka věčně zaprášená. Při pomýšlení na víno vytažené z chladného Gathamova sklepa ses olizoval, já to dobře vím! Viděl jsem ti na nose, jak se na dnešní noc těšíš, na tu noc, kterou prohýříš pod širým nebem a na vlahé trávě. Ale hlavně ses těšil, až se svalíš na některou z vinařek a otlučeš si svoje propadlé břicho o její hezky kulaťoučké bříško. Už jsem slyšel, jak ti přitom chrastí v celém těle kosti a jak ztrácíš dech a funíš a hekáš.“

„Také se dovedeš celkem přiléhavě vyjadřovat,“ ocenil ho Lot a pochechtává se. „Co tě tak táhne na vinice, Enare? Když jsem řekl, že se vrátíme, zatvářil ses tak kysele, že bych uvěřil, že tě na vinici čeká, no kdo jiný než mladé děvče! A že se už nemůže dočkat, až jí konečně vyhrneš sukni.“

„To si zasloužím, za všechny své věrné služby, takové řeči!“ stěžuje si Enar, avšak hned zvedne ze země měch a přihne si z něho.

Do Lota vrážejí dva protisměrné větry a on náhle neví, ke kterému se má obrátit zády a ke kterému tváří. Je mu sodomský způsob lásky opravdu tak cizí? Je mu stále tak cizí i v těchto posledních letech, kdy jeho dcery Tera i Tamar dorůstají, naplňují se sladkými šťávami jako dozrávající hrozny a svými půvaby se přibližují kráse své matky Noémy? Nevrací se mezi keře vinné révy už jen ze zvyku a hnán možná šalebnou touhou vrátit se do časů své mladosti?

Která z vinařek by se odvážila nevyjít vstříc jeho touze rozpomínat se na mládí? Všechny pod ním rozhodí nohy, některé rády, jiné že jim nic nezbyvá, neboť pán je pán. Avšak není mu už hrubost venkovanek a jejich prostota proti mysli? Netouží už v jejich náručí po jemné a něžné Noémě, jež je pravou sodomskou dcerou?

„Já se ještě tady pod hradbami pozdržím,“ praví, „ty však spěchej, žeň se a uháněj a nelelkuj! Libaně přikaž, aby do mísy naskládala ovoce a ty pak na rožeň nabodni skopečka. Kdybys nebyl tak zmrzačen na svém mužství, dovedl by sis představit, jak chci dnes učinit Noému šťastnou. Tak co ještě okolkuješ? Upaluj!“

Nejistý Enar se ohlíží a po každém druhém třetím kroku čeká, že ho jeho pán přece jen zavolá zpátky. Jakkoli ho skutky lásky obcházejí oklikou, dobře ví, že Noéma vyšla z domu a také ví, za kým odešla. A když pomyslí, co všechno se večer strhne, až Lot vejde do dveří a svou ženu nenajde, rozechvěje ho strach.

Utíká rovnou k domu Noémína milence, aby svou paní varoval.

* * *

Lot stojí opodál karavanní cesty vedoucí k sodomským strážným věžím a sleduje hemžení, jež neustane dříve, dokud

se nesetmí. Kupci ženou své mezky, osly i velbloudy a křikem pobízejí služebnou čeládku. Dorazit k bráně dříve, než padnou závory! Mezi dvěma strážnými věžemi se člověk tlačí na člověka i na zvíře, vozy o dvou kolech se sotva hýbou a vrážejí do sebe ojemi.

„Myslím na děvečky, které ani neznám jménem a k nimž lehávám stejně náhodně, jako si člověk náhodně vybírá fíkovník, pod jehož korunou si chce ve stínu odpočinout, avšak současně též myslím na Noému, na tu amforu plnou medu. Není má nerozhodnost znamením stáří, jež přišlo tak náhle, že mi podráží nohy? Sodomo,“ oslovuje své město, „kolik let se ještě budu opájet tvými živými barvami a jak dlouho se ještě budu dívat na tvůj překotný pohyb? Snad bys namítla, kdybys mi dovedla odpovědět, že jsem blázen, který neví, co chce. Co mi schází? Chybí mi něco? Toužím-li po Gathamově společnosti, brání mi něco, abych zamířil do strání k vinohradům? A chci-li naopak sedět pod očazeným stropem ve svém domě, co mě zdržuje, abych vešel do tvé brány? Nohy mi slouží, slouží mi i ruce a také se mi kdykoli vztyčí kopí mezi nohama. A já přesto reptám! Tak se mi zdá, že bych si za své skuhrání zasloužil polykat písek pouště a pít vodu ze shnilých kaluží!“

Když si takto povyprávěl se svým městem, cítí se opět volný a nic ho netíží. Už ví, že touží jenom po Noémě, a pro-

tože to ví, vesele se vrací k cestě a ubírá se k bráně mezi strážnými věžemi. A tu za trnitými keři a vápencovými balvany trčícími nad cestou zahlédne dva pocestné, nachýlené únavou a belhající se z údolí. Povlávají na nich cáry a jdou naboso. Jsou vrásčití a jejich bezpochyby bezzubá ústa se již dávno propadla. Třesou se jim ruce, podlamují se jim kolena a vítr přehazuje jejich řídké šedivé vlasy.

Na obloze se již třpytí první hvězdy a kdesi za křovisky už houká sova. Bědní starci nerozhodně přešlapují na místě, neboť brána právě zapadla a strážné ani nenapadne, aby kvůli dvěma otrhancům táhli za lana a zvedali kládu.

Lot vzpomíná na svá nekonečná tulácká léta a na všechen prach, jež zvířil svýma nohama, na všechny noci prospané pod hustými tamaryšky a v ohradách mezi ovce. Náhle se cítí být tak zajedno s pocestnými! Běží za nimi a vztahuje k nim ruce. Potom se obrátí k ochozu strážní věže, přiloží dlaně k ústům a oznámí své jméno a přikáže:

„Otevřete!“

„Už, pane, už!“ odpovídají vojáci, střežící klid a bezpečnost města, a sestupují po žebříku z hradeb. „Nepoznali jsme tě, vzácný pane, protože ti dva nuzáci svými prašivými hlavami zakrývali tvou vznešenou tvář.“

V bráně vržou úzká dvířka jen na šířku jedné postavy a míhají se za nimi holé paže a pableskují tam krátké bronzové

meče. Jak by strážným mohlo přijít na mysl, že ti dva patří ke vznešenému Lotovi? Hrubě je odstrkují a ušetří jim několik kopanců, avšak tu je Lot vezme pod ochranu a rozpaží před nimi.

„Jsou to moji hosté a vy uděláte jen dobře, schováte-li své meče a zavěsíte se zpátky nahoru do svých hnízd.“

Vojáci ustupují stranou a tisknou se do výklenku. Před takovým pánem je nejmoudřejší sklonit hlavu a mlčet, třebaže do věci strážní služby mu není zhoła nic! Co kdyby si však stěžoval veliteli?

Mezi věžemi je tma jako v pytli, avšak již po několika krocích padá na ulici poprašek hvězd. Lot spěchá a ve svém spěchu zapomíná na pocestné. Myslí na skopečka škvířícího se nad žhavými oharky a na pohár vína, vidí před očima světlo loučí a Enarova záda skloněná nad měsidlo. Avšak hlavně si představuje bílé Noéminy ruce se třemi prsteny, štíhlé ruce a její dlaně, v nichž právě drží mísu granátových jablek.

Zaslechne za sebou rozhovor a ohlédne se, aby se na pocestné, na něž zapomněl, aspoň omluvně usmál. Avšak jaká se to s nimi stala proměna! Kráčejí jako mladíci, jejich plece jsou široké a pevné, v každém pohybu paží se skrývá síla. A co se to stalo s jejich šatem? Už na nich nevisí jediný cár a na nohou mají sandály.

„Mohu vás považovat za své hosty, milí přátelé? Můj dům

stojí pod náměstím nedaleko tří svatyň. Chvíli jste mi připadali jako starci,“ usměje se, „avšak teď vidím, že jsem se mýlil. Ve světle hvězd je všechno tak nejisté a šalebné.“

A pak se k nim nakloní, chytí je za lokty a dívá se jim zblízka do očí, zeptá se jich:

„Proč jste k nám do Sodomy přišli? Chcete proměnit zlaté plíšky, jež možná ukrýváte kdesi v záhybech svého šatu, za to nejznamenitější víno a za uspokojení ze sodomských rozkoší? Či snad chcete nakoupit vzácné zboží, které k nám přichází z Amenemhetovy země i z bohatých měst na Eufratu, stejně jako z rušných fejnických přístavů? Anebo jste přišli, abyste se přiučili řemeslným dovednostem?“

Pocestní s odpovědí váhají a snad bychom dokonce mohli připustit, že jim Lot za odpověď ani nestojí. Rozhlížejí se tmou a jako šelmy chytají do nozder pachy a vůně ulice.

„Přišli jsme splnit poslání,“ odpovídají po chvíli jedněmi ústy.

„Poctěte můj dům a vejděte pod mou střechu!“

Kráčejí úzkou uličkou, jejíž domy svírají hlubokou tmou, a jeden druhému nevidí ani do tváře, ani na ruce. Proč Lot pocestným tolik důvěřuje a nenapadne ho, že mohou v dlaních svírat nůž? Snad se řídí náповědou vnitřního hlasu.

„Můj sluha Enar připravil horkou lázeň a snad už stihl smíchat v měsidle vína. Jen co přijdeme blíže, vašeho nosu se

dotkne vůně opékaného skopečka. Služky ráno napekly placky a z rozinek slisovaly bochánky. Věřte mi, že sladší jste ještě neokusili!“

Pocestní, aniž by na Lota pohlédli, odpovídají, opět jedněmi ústy, že se vyspí na tržišti.

„Kupci vás budou mít za zloděje a vyženou vás kopanci! To v lepším případě,“ upozorňuje je Lot. „Odkud přicházíte? Kterými zeměmi jste prošli? Povězte, plavili jste se na fejnických lodích Velikým mořem, nebo jste se brodili pískem pouště? Zapadali jste po kolena do nilského bahna či jste osívali půdu, zaplavovanou vodou z hlubokého Eufratu? Přicházíte z velkolepého Uru nebo z jiných východních měst? Ať tak či onak, musíte vejít do mého večeradla a vyprávět o širém světě, co všechno jste v něm viděli a prožili. A víte proč? Má žena Noéma, na niž ustavičně myslím, taková vyprávění nadevšecko miluje!“

HLAVA DRUHÁ

„Běž a utíkej, Líbánko! Vyřid' mému otci, že Lot vyšel v podvečer z hradeb, aby v dlaních potěžkal hrozny, jež už myslím dozrávají. Jdi a pověz... co bych mu tak ještě měla vzkázat, nevíš?“ přemýšlí Noéma, dcera sodomského filozofa Habara. „Snad ještě,“ napadne ji, „že za Lotovými patami se zvedají obláčky prachu a že už stoupá zastíněným úvozem na Viničnou horu. A dále mému otci vyřid', že chci před jeho stolem rozvinout kobereček návštěv. Co ještě stojíš? Jdi a nezapomeň mu připomenout,“ pokračuje a vstává z podušky, „že mne do hlavy klove pták samoty a že mne nemůže utěšit leda jeho dlaň.“

„Tvé rozkazy mě šlehaají do lýtek a popohánějí mě.“

Takto své paní odpovídá Líbánka, tiše se usmívá a dívá se na Noému přes sklopené řasy. A pokračuje:

„Raduji se, že sis mě vybrala za svoje ústa. Nic není hezčího, než ti sloužit!“

Služebnice, které stojí v půlkruhu před Noémou, se postrkují lokty. Koušou se do rtů, aby skryly úsměv, a očima kloužou po dlaždicích.

„Až příliš mnoho mluvíš, Líbánko, neměla jsi už být pryč?“

Avšak to již mladičká služka běží drobnými kroky síňkou

ke schodům. Ostatní služky se rozcházejí po svém a na dlaždicích zní tleskot jejich bosých pat.

„A co vy?“ volá za nimi Noéma a pokynem ruky jim příkazuje, aby se vrátily. „Snad se už nevidíte nad plnou mísou? Připravte mi lázeň!“ a slastně se protáhne a založí dlaně za hlavu.

„Už z ní stoupá pára a mísí se s vůněmi olejů a vzácných solí,“ odpovídá Líbánčina babička, jejíž jméno je Libana. „Podomci přilévají do nádrže vřící vědra, takže mohu potvrdit, že voda je právě tak teplá, jak to máš ráda. A abych nezapomněla! Už hodinu se na oharcích spalují vonné pryskyřice, ty oříšku moudrosti a květino nedostižné krásy.“

A potom ještě dodává, že dala nahřát osušky a služkám že přikázala, aby do lázně přinesly miskou ovoce a lehké perlivé víno z loňské sklizně.

Služebnice odběhly a než by čápi brodící se v jordánských zátocinách jen dvakrát klepli zobákem, jsou zpátky. Jedna drží přes loket osušky, druhá nese v měděné nádobce olej a třetí svírá mezi prsty alabastrový kelímek plný nazlátlé nardové masti, čtvrtá se stará o hřebeny a bronzové zrcátko, kdežto pátá stojí jen tak s prázdnýma rukama a čeká, s čím si na ni Libana vzpomene.

Noéma jim přikáže, aby všechno složily, a pak je hned za-

žene pryč, neboť v lázni se cítí volně jenom s Libanou, svou nejstarší služkou.

„Když jsem byla ještě docela malá, koupala jsem se leda v kašně, kam mne můj otec házival po hlavě. Kdybys věděla, jak jsem se tehdy bála vody!“

Stojí na kamenném schodu, který leží pod prahem do lázeňské místnosti, pohazuje osuškou a směje se. Směje se a směje, jako by bohové stvořili její hrdlo jen pro smích.

„Jak jsem se jí neměla bát, když byla tak hrozně studená? A když jsem do ní padala tak prudce! A víš, že v ní dokonce rejdlily žáby? Otec měl na mou výchovu velmi svérázné názory, ostatně jako na všechno. To víš, filozof!“ dodá pobaveně.

Prochází kolem nádržky a shlíží do vody, na niž padá světlo loučí. Udeří dlaní do spony, kterou ninivský řemeslník vyřezal z býčího rohu a jež na boku spíná její šat, a potom zvedne paže nad hlavu. Jemná tkanina, tkanina z nejjemnějšího chetitského lnu, jí klouzavě padá z ramenou a varhánkovitě se skládá okolo jejich kotníků.

Je nahá.

A jak se pak naklání nad hladinu, její dlouhé černé vlasy jí padají přes tvář a obklopují ji tmou. Nevidí než své prsy a barevné glazované dlaždice, nad nimiž se čeří voda. Ty dlaždice dal Lot přivést z Megidda a jsou na nich umně znázorněny

modré hrozny, obklopeny révovými listy. A co říci o Noémíných prsou? Již nejsou panensky hrotité, nýbrž vyzrálé kulaté a jako dva těžké bronzové prsteny je zdobí temně hnědé hroty bradavek.

„Proč jsi dala ohřát vodu?“ ptá se ohlížejíc se přes rameno na Libanu. „Naznačila jsem ti snad, že si večer vzpomenu na lázeň?“

„Neřekla jsi mi ani slovo, ty okraso sodomských zahrad,“ užívá Libana obvyklých obrátů, ostatně jako již po mnoho let, „viděla jsem však, jak vyprovázíš Lota před dům. A to mi stačilo, ty slavíku v listoví.“

„Pokračuj!“ pobízí ji Noéma. „Jsem zvědavá, až kam tě tvá představivost dovede.“

„Pokaždé, když Lot odchází z domu, aby svou holí zvalchoval na vinicích záda své čeládky, zatoužíš po lázni. Neříkej mi, že ne! Jen co ukáže paty, poléváš se vodou, čicháš vůni myrhy a saháš po nádobce s nardem.“

Noéma cítí pod klenbou chodidla révový list a vypouklý hrozen. Když se položí do vody, opět se směje.

„Libano, jsi stará brebentilka a odkud se berou tvá slova, to vskutku nevím! Neměla jsi snad v úmyslu říct, že můj pán a manžel odešel se svou holí, která mu však visí mezi nohama, zvalchovat břicha a stehna svých děveček? Jen nezapírej a nepitvoř se! A nechtěla jsi pro mé potěšení dodat, že

můj manžel se odešel vyválet s pastýřkami, jež už na pět kroků čpí potem a páchnou kravincem? Ne? Dnes ti nějak špatně slouží jindy tak čilá vyřídilka!“

„Vůbec ti nerozumím,“ odpovídá Libana. „Já se jen dívám, jak jsi hezká! Snad jsi vyrostla do takové krásy díky tomu, že tě otec házel mezi žáby, kdožví. A pokud ses už chytila mé drobné poznámky o holi, bohové jsou mi svědkem, že jsem měla samozřejmě na mysli jen hůl, kterou Lot držívá v ruce.“

„Čím jsi starší, tím častěji myslíš něco jiného a něco jiného říkáš,“ odpovídá jí Noéma a dobře se baví.

„Pravdu máš jenom v jediném, ty luno sodomských nocí, totiž že jsem stará,“ brání se Libana a dlaň si klade na srdce. „A jestliže vidíš mezi mými slovy a myšlenkami rozdíl a snad jakousi neshodu, tak jenom proto, že nádavkem jsem ještě i pitomá.“

„Ráda bych někdy slyšela pastýřky, které Lot pošimral svým proutečkem, svým zvadlým proutečkem!“ směje se Noéma a na zápěstí jí cinkají náramky. „Sázím se, že jim nezbyvá než pokaždé hledat mládence, aby dokončil, co Lot sotva tak započal.“

„Co to povídáš, paní?“ žasne Libana a klade dlaň k uchu předstírajíc, že nedoslýchá. „Jistě chválíš a vynášíš všechny přednosti svého manžela.“

„Co s nahluchlou služkou! Vždyť ty už jsi k ničemu. Asi tě vyženu.“

Noéma nabírá do dlaní vodu, stříká si ji do obličeje a zavírá oči.

„Najdu si mladší důvěrníci,“ pokračuje, „která uslyší než to, co vychází z mých úst.“

„Já že bych byla nahluchlá? Slyším tvůj dech dokonce i přes dvoje dveře! Máš pravdu, skákavý delfínku z Velikého moře, lepšího a zdatnějšího manžela než je Lot bys sotva našla. Říkáš, že se ještě nestalo, aby nedokončil, co s vervou započal? Ty to musíš vědět!“

Noéma si vytře vodu z očí, z těch očí, jež jsou protáhlé do tvaru švestek, a upře je na Libanu. Čeká, s čím ještě její služebnice přispěchá.

Avšak Libana mlčí. Že by už vskutku skončila? Tak brzy? To jí není podobné! Vhazuje na žhavé oharky špetičku pryskyřice, a když se nadechne bílého dýmu, nedá jí to a přece jen pokračuje:

„Příliš často vídávám, jak ráno vstáváš rozlámaná a s modrými pŕlměsíčky pod očima. V noci slyším tvé hluboké vzdechy, které ti trhají hrdlo. Má se tvůj manžel k světu!“

„Tak ty stojíš v noci za našimi dveřmi a posloucháš? A nechtěla by ses rovnou protáhnout až k našemu loži?“

„Když už ses rozhodla mě vyhnat, moje spravedlivá paní,

proč bych ti ještě neměla říct, jen tak pro pobavení, že po vlnicích běhá plno dětí, které se až nápadně podobají Lotovi? Že by to byla náhoda? Jsou to veselí košiláčci a je jich celý houfec. Radost na ně pohledět! Nevěříš mi? Sedni na osla a zajed' se na ně podívat.“

Tak a podobně spolu v lázni rozprávějí paní a její služka, a to nejen dnes, nýbrž pokaždé. Už se to tak mezi nimi vžilo.

Noéma vystupuje z nádržky a ruce drží v mokrých vlasech. Voda jí běží po ramenou a klíčních kostech, stéká jí po ňadrech, klikatí se po břichu a perlí v drobných krůpějích na černých chloupcích nad jejím klínem.

„Odešla jsem do města, moje uznalá paní, a za tržištěm jsem zamířila do čtvrti, kde stojí nejbohatší paláce,“ oznamuje Libana a vtírá do kůže své paní vonnou mast z Galádu. „Víš, že nohy mi už příliš neslouží a že se vleču pomalu jako sluneční stín, ale ještě se nestalo, to mi můžeš věřit, že bych nedošla včas.“

„Za kým jsi to šla?“ předstírá Noéma nevědomost. „Nevzpomínám si, že bych tě někam poslala.“

„Zvykla sis neustále mě přerušovat. Ne že bych ti to vyčítala!“ brání se Libana. „Jednou jsi paní a nemusíš mě vůbec pustit ke slovu.“

„Tak budeš už pokračovat!“

„Co by ne, a ráda. Na své belhavé cestě jsem jen tak náho-

dou nahlédla za rozevřenou bránu, kde zrovna jako z uděláním stál Sichar. Znáš ho? Je nádherný jako dvouletý lev,“ usmívá se Libana propadlými ústy. „Nevím, co mě to popadlo, snad jsem se na chvíli stála nepřičetnou, ale řekla jsem mu, že večer k němu do atria vejde jasná luna, čistá a plná touhy. A ještě jsem mu řekla, ty keři ze zahrad královských, že ta luna se na jeho loži rozvoní vůní Galádu.“

„O čem to mluvíš?“ žasne Noéma. Leží na břiše a obrací k Libaně tvář. „Kdo ti má rozumět! Ty že jsi byla nepřičetná jen chvíli? Už ti to zůstalo!“

„O čem to mluvím? Jen se ti snažím vysvětlit, že Líbánka vyřídí Sicharovi, co jsem mu už donesla já sama.“

Noéma už déle nevydrží hrát si na schovávanou. Nedočkavě se pozvedne a v jejích švestkově protáhlých a švestkově temných očích to zablýskne dychtivostí.

„Co mi Sichar vzkázal?!“

„Bude se modlit k bohům, aby slunce dnes zapadlo dříve než jindy, tak to aspoň řekl, ale hlavně – podaroval mě stříbrným šekelem!“

„O své vůli slibuješ tomu mládenci, že k němu zaskočím, ale co kdybych k tomu neměla chuti? Kdo je v domě paní, ty, nebo já? Ale když už jsi to slíbila,“ povzdechne po chvíli bezmocně, „nic jiného mi nezbyvá, než abych rovněž já na-

hlédla za bránu Sicharova paláce. Ale jen nahlédla! Nevím, proč bych se tam měla zdržet... u toho dvouletého lvíčka.“

„Jak bych mohla uvěřit, že jen postojíš u brány? Musím ti připomenout, že jsem se Sicharem mluvila o loži a že moje slova pochopil do puntíku. Ledaže by měl hlavu stejně prázdnou jako já, ale o tom musím pochybovat.“

„Tak už dost, to by stačilo!“ přikazuje Noéma a protahuje pod Libaninou dlaní záda. „A teď mi bez vytáček odpověz – kdo krom tebe ještě ví, že jsem tvou vnučku neposlala za svým otcem Habarem, ale za mladičkým a tak krásně kučervavým Sicharem?“

„Nikdo a všichni, ty hbitá rybičko z Jordánu!“ odpovídá Libana. „Jako není v lidské moci zastřít slunce, tak není v moci zamilovaných utajit lásku. Už je tomu tak, že o tvé lásce si cvrlikají vrabci. Ovšem dá rozum, že v domě se o ní nikdo neodvážá ani špitnout! A už vůbec ne před Lotem. Kdo by chtěl pro neuvážené slovo přijít o dobré bydlo? Kdo by se ti chtěl znelíbit?“

„Opravdu všichni už vědí...?“ ptá se Noéma zneklidněně. „Pak jsi to byla ty, kdo mé tajemství vyzvonil!“

„Sama jsi je roznesla,“ odpovídá Libana a nabírá z misky hrudku masti. „Ty zasněná ovečko, rozklinkáváš své tajemství, jako bys je nosila uvázané pod hrdlem.“

Mluvit o Sicharovi je tak sladké! A že má Noéma jazýček pro sladkosti jako udělaný, znovu se k té sladkosti vrací.

„Že držíš v dlani od Sichara stříbrný šekel, to jsi mi měla říci dříve, než jsem za ním poslala Líbánku. Nejsm ti náhodou pro smích?“

Libana jemnými údery dlaní hněte Noémina záda i její zaděček a každý ten úder se v těsném prostoru lázně ozývá jako tlesknutí ryby o hladinu řeky.

„Přikázala jsi svým líbezným hlasem, svým hlasem plným líbeznosti, ať běží a pospíchá za Habarem, a kdybych do toho vstoupila já svým kuňkavým hlasem, nepokazila bych ti hru? Tu hru, při které ti buší srdce, až se zadýcháváš?“

Noéma se poddává Libaniným slovům i úderům jejich dlaní. Přivírá oči a její představivost ji odvádí do atria za Sicharem.

„Tvoje láska nás sytí plackami radosti, moje vzácná paní, ale také nás rozjařuje jako víno. Všichni jsme v Lotově domě šťastni a pyšně nosíme pod svými halenami tvou lásku, jako bychom se my sami zamilovali.“

„Ale co Lot? Pověz mi, Libano, co můj manžel? Už tak dlouho jsme spolu nemluvily o Lotovi!“

Jako by už zapomněla, že ještě před malou chvílí ho brala v ochranu, Libana odpovídá hanlivě a bez úcty.

„Lot? Je starý a třaslavý. Neumí než bryndat do šedivých

vousů víno a ve zlosti házet po čeládce opánky a bronzové pohárky. A také, odpusť mi, že se opakuji, dělat děti na viničích.“

„Mohl by vědět o Sicharovi?“

Noéma vstává z lehátka, ozdobeného perleťovými intarziemi, a přehazujíc si přes zruřovělá ramena osušku, ptá se:

„Mohlo by se mu něco donést?“

„Proč se nezeptáš rovnou jeho?“ odpoví Libana prostořece. „Snad ho tvoje zvědavost pobaví.“

Lotovo jméno prolétlo jejich řečí jen jako stín oblaku, jenž pluje nad prosluněnou krajinou, a hned nato paní i její služka opět drtí a melou mezi dvěma kameny jen Sicharovo zrní.

„Jaká škoda, že jsem tak stará a už se mi nepoštěstí vyskočit na velblouda lásky!“ stýská si Libana. „Jaká škoda, že se už nepohoupu na jeho hřbetě. A jaké to kdysi bývaly jízdy! Kdybych popustila svým vzpomínkám, nevěřila bys mi a uhlíkem bys mi na čelo kreslila znamení lhářky. Pověz mi a přiznej se, běží Sichar vytrvale a v pravidelných poskocích jako velbloud, anebo naopak jako kuň, co vyráží ke cvalu a trysku, aby za chvíli celý zpěněný a bez síly padl k zemi? Houpáš se vždycky jen pod jeho břichem, nebo někdy také na něm?“ ptá se, přibližujíc ucho k tváři své paní. „Tak ráda bych to věděla!“

„Ty ses nad ohništěm lásky neotáčela, že se tak ptáš?“ diví

se Noéma a úsměv jí rozevívá rty. „Vždycky sis připalovala jenom břicho? Je sedmdesát sedm způsobů rozkoše, a pakliže jsi poznala pouze jeden nebo dva, už to sotva dohoniš.“

„Říkáš sedmdesát sedm způsobů, moje přešťastná paní? Vždyť já ubohá umím počítat jenom do deseti!“

Znají-li včely řeč, o čem jiném mluví, ne-li o pylu a nektaru? O čem klepou svými zobáky ibisové, ne-li o rybách? A ženy sodomské, ty nevěsty radosti a manželky štěstí, rozprávějí nejčastěji o lásce a o rozkoši z tělesného obcování.

„Sichar neměl než svou vznětlivost, když jsme spolu poprvé ulehli,“ rozpomíná se Noéma. „Neuměl líbat! Byl jako sotva odrostlý hřebeček, když poprvé ucítí uzdu. Trhal sebou a jančil až hrůza.“

Tisknou si ruce, dívají se jedna druhé do očí a jejich tváře jsou samý smích.

„Muži se jeden před druhým nafukují pýchou a chvástají se, jak nás dobývají,“ přisvědčuje Libana, „ale kdybychom je tomu nenaučily, milovali by nás, jako se milují ryby v Jordánu. Dvakrát třikrát by se o nás otřeli, a dost. Sichar je tak mladý!“ pokračuje mimo souvislost.

„Přesto si myslím, že jsem mu poučení ve věcech lásky poskytla právě včas,“ míní Noéma, jež se naklání nad ztmavlé oharky a vdechuje vůni pryskyřic.

„A jak jsi připomněla – je tak kučeravý!“ vzdychá Libana.

„Jeho čelo se nápadně podobá čelu beránka. Už mu rostou rohy?“

„Rohy? Ale Libano! Sichar je jednorožec, ale věř mi, že jeho roh je tak rozkošný! Nevím, kdy jsem šťastnější – když do mne svým rohem vniká, anebo když mu ho držím v ruce a hraji si s ním?“

Za takových a podobných rozprav jim uplývá čas. Z oharků se klikatě zvedá šedivý kouř a plazí se podél trámků, unikaje škvírami na střechu. Noéma se prohýbá v kříži, našlapuje z dlaždice na dlaždici a rozpažuje, až se jí prsy přelévají a živě pohupují.

Libana zatím tyčinkou ze slonoviny roztírá v alabastrové mističce černý prášek připravený ze skořápek mandlí a opatrně jej zalévá několika kapkami panenského oleje, aby si Noéma, dříve než opustí lázeňskou místnost, měla čím podmalovat oči a zvýraznit lesk bělma. Slonovina měkce klepe o misku a paní i její služka chvíli mlčí.

Voda v nádrži chladne.

Potom Noéma usedne na zkřížené nohy a Libana před ní podrží ovál bronzového zrcadla.

„Někdy mě napadá,“ zašeptá Libana v okouzlení nad Noéminými půvaby, „že bronz jednou zachytí tvou tvář tak pevně, že už z něj nikdy nevymizí a tvá podoba zůstane na světě až do věčnosti.“

„Co je to věčnost? Nic o ní nevím. Všechno je tak prchavé, Libano! Kde je tvé mládí? Také já brzy zestárnu.“

Ponoří břicho prstu do henny a barví si tváře. Při té práci, kdy je třeba dbát, aby barva neporušila přirozenou líbeznost obličeje, vyslovuje několik příkazů, které se týkají šperků, stuh a spon.

Do lázeňské místnosti vklouzne služka, jež se každodenně stará Noémě o účes, a do vlasů nad čelem jí umně vplétává jemné zlaté plíšky. Dnes si musí pospíšet, neboť Noéma je netrpělivost sama. Hoří nedočkavostí a snad by vyběhla z domu rozcuchaná, kdyby ovšem Libana něco takového připustila. Hlídá svou paní a nedovolí jí vstát, dokud kadeřnice svou práci neskončí.

Teprve až potom jí podá černé roucho, obšité zlatou nití, to černé roucho noci.

„Sichar je tvůj žák, stejně jako ty jsi bývala ve věcech lásky Lotovou žačkou,“ rozpřádá Libana myšlenky, oblékajíc svou paní. „A tak si myslím, že ten mladík za všechno, co umí, vděčí právě moudrému a světaznalému Lotovi. Ti dva mají k sobě tak blízko! Napadá mě, a je to jistě hloupá myšlenka, když napadla právě mě, že příčinou Sicharova štěstí je více Lot než ty.“

Noéma to chce odmítnout, jakpak by ne, ale po chvílce se sama sebe zeptá:

„Kdo naučil milovat Lota? Lidská řada lásky je předlouhá a končí až kdesi tam, kde bohové stvořili z hlíny prvního muže a první ženu. Všichni máme v té řadě místo a jsme v ní stejně důležití. Dotýkáme se jeden druhého přes propasti času a ze všech těch doteků a sevření je ukován věčný řetěz života.“

„Nikdo jiný by to tak hezky nedovedl říct! I když musím přiznat, že jsem ti tak docela nerozuměla. Nezapřeš, že jsi filozofova dcera.“

Libana sleduje, jak černé roucho se ukládá kolem Noémíných boků a jak jí padá ke kotníkům.

„Ale ať už ti rozumím nebo ne, jedno vím – právě teď je tvůj článek zaklesnutý mezi článkem Lotovým a Sicharovým.“

Sepne pod prsy své paní stříbrnou sponu a poodstoupí. Pozorně se dívá, jak látka tvoří od pasu dolů záhyby, jež se skládají a jen čekají, až je kolena při chůzi rozkopnou. Nakonec poklekne a nazuje Noémě kožené sandálky pošíité drobnými ulitami z pobřeží Velikého moře.

A tu vpadne do lázně Líbánka. Obrací veliké oči v téměř ještě dětském obličejí ke své paní, je udýchaná a sotva popadá dech. Klade v úkloně dlaň mezi malá hrotitá ňadra a štěbetá:

„Paní, tvůj starý a kašlavý otec je nejšťastnější muž v Sodomě. To štěstí mu stouplu do hlavy jako víno, takže překo-